ROMÂNIA 2035

CONTRACT DE GUVERNARE

Nucleul comun pentru o majoritate de implementare

Mai ieftin de trăit. Mai ieftin de făcut afaceri. Mai ieftin de guvernat - fără ca România să devină mai săracă.

Septembrie 2026

1. Scop

Contractul este o înțelegere politică și administrativă publică între partenerii de guvernare. Nu înlocuiește Constituția, Parlamentul, programul de guvernare aprobat legal, instanțele sau autoritățile independente. Rolul său este să facă explicite rezultatele comune, limitele fiscale și regulile de rezolvare a blocajelor.

2. Cele cinci misiuni comune

Misiunea 1 - Siguranța gospodăriei

Prețuri, medicamente, energie, locuire și navetă abordate cu finanțare permanentă, concurență, ofertă și transparență.

Misiunea 2 - Un stat care funcționează

Government as a Platform, shared services, once-only, PM Delivery, Handoff Register și rezultate publice.

Misiunea 3 - Sănătate și școli sigure

Acces medical/prevenție/mental health; Safe School; childcare/elder care ca infrastructură umană.

Misiunea 4 - Locuri de muncă și oportunitate regională

Opportunity Platform, skills, complete communities, agriculture processing, energy-ready industry, R&D și diaspora.

Misiunea 5 - Securitate sub control democratic

NATO/Black Sea, cyber, critical infrastructure, dual-use, civil protection, due process și oversight.

3. Reguli comune

- Nicio promisiune permanentă fără permanent funding și Fiscal Compliance Certificate.
- Ministrul/proprietarul misiunii rămâne responsabil; PM Delivery monitorizează și escaladează, nu substituie.
- Orice abatere materială de la milestones, legal path sau fiscal envelope este publicată cu motiv și cost.
- Independent institutions nu primesc instrucțiuni politice prin Delivery Office.
- Conflictele de coaliție au circuit de rezolvare și nu înghează administrația.
- Numirile executive publică competence/integrity/conflict information cerută de lege și remediul pentru conflict material.
- Mission teams au sunset; professional civil service/merit rămâne backbone.

4. Raportare și control

- Weekly internal delivery; public cadence proporțională și semestrial outcome report.
- Quarterly parliamentary hearing pentru cele cinci misiuni și Fiscal Lock exceptions.
- Handoff Completion Rate și Conversion Through the Chain publice pe owners.
- Day-100 report și annual reset of milestones based on evidence.

5. Clauza de normalitate

Scopul nu este guvernarea permanentă prin misiuni. Când o funcție este stabilă, standardizată și preluată de instituția normală, echipa temporară se închide. Reforma reușește când nu mai depinde de reforma însăși.

Acordul de coaliție și responsabilitatea portofoliilor

Partidele participante își asumă implementarea și susținerea întregului program. Portofoliile se propun după potrivirea priorităților; cele rămase sau disputate se convin prin consiliul cu cinci reprezentanți de partid, pe

baza nominalizărilor partidelor. Învestirea și numirile urmează Constituția; consiliul coordonează politic și păstrează mandatul liber al parlamentarilor.

Consiliul coaliției coordonează exclusiv politic. Acordul său nu poate impune mandat parlamentar, numi direct miniștri sau controla autorități independente. Reforma democratică include independența editorială și guvernanța legală a mass-mediei publice, transparența proprietății și a publicității de stat conform EMFA, protecții anti-SLAPP și participarea societății civile. Acreditarea instituțiilor de drepturi ale omului se urmărește conform Principiilor de la Paris, cu independență reală.

Acordul public stabilește cvorumul, regula de vot și soluționarea blocajului. Nominalizările au criterii de competență, integritate și incompatibilitate și mandat public de implementare; conducerea profesională a administrației rămâne bazată pe merit.

Obligații comune de implementare

Programul include obligațiile europene în reformele existente, cu registru public, responsabil, termen și dovadă. Dreptul obligatoriu, condițiile finanțării, recomandările și propunerile sunt separate. Obligațiile scadente se remediază imediat; programul de 100 de zile nu prelungește termenele legale.

Facturile mai mici se leagă de renovare, încălzire curată și mobilitate accesibilă; apa, pădurile și natura protejează agricultura și sănătatea. Accesul copiilor vulnerabili, al persoanelor cu dizabilități și al comunităților rurale este urmărit prin serviciile existente. Migrația și azilul au circuit legal distinct de întoarcerea diasporei.

Fiscal Lock respectă traiectoria europeană de cheltuieli nete. PNRR este urmărit pentru închidere și continuitatea angajamentelor existente, fără presupunerea unor granturi noi după termen. Ministerul Finanțelor verifică sursa și costul recurent, iar Consiliul Fiscal oferă evaluare independentă.

Implementarea păstrează autonomia universitară și locală, proprietatea, independența justiției, protecția datelor și concurența. Regula 60/40 se aplică veniturilor eligibile din programe viitoare în condiții legale stabilite înainte de finanțare. Niciun termen accelerat nu suspendă evaluarea de mediu sau drepturile publicului. Remunerația legală a inventatorului precede distribuția soldului eligibil 60/40.

Niciun partid nu poate conveni o derogare de la dreptul obligatoriu prin acord politic. Fișa juridică și bugetară precede lansarea; raportarea publică include remedierea obligațiilor UE și dreptul la contestație.